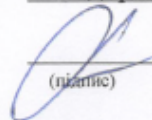

Міністерство освіти і науки України
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Інститут економіки та менеджменту,
кафедра фінансів, обліку та оподаткування
назва інституту випускової кафедри

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. директора ІЕМ

(назва інституту)

(підпис)

Сергій ПОБИГУН

(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

«02» 09 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

(назва навчальної дисципліни)

Освітній рівень другий(магістерський) рівень
(назва освітнього рівня)

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
(код і назва спеціальності)

Спеціалізація _____
(назва спеціалізації за наявності)

Освітня програма «Фінансовий менеджмент у сфері бізнесу»
(назва ОП)

Статус дисципліни обов'язкова
обов'язкова/вибіркова

Мова викладання українська

2024 р.

Розробник(и):

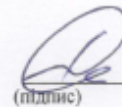
професор кафедри фінансів, обліку та оподаткування,
д.е.н., проф.
(посада, назва кафедри, науковий ступінь, вчене звання)
liliana.goral@nung.edu.ua

(підпис) Ліліана ГОРАЛЬ
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Схвалено на засіданні _____
кафедри фінансів, обліку та оподаткування
(назва кафедри)

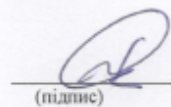
Протокол від « 29 » серпня 2024 року № 1.

/ В. о. завідувача кафедри фінансів, обліку та оподаткування
(назва кафедри)

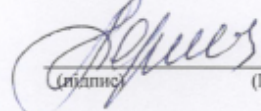

(підпис) Лілія МАРИНЧАК
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Узгоджено:

/ Завідувач випускової
кафедри фінансів, обліку та оподаткування
(назва кафедри)

(підпис) Лілія МАРИНЧАК
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Гарант ОП Фінансовий менеджмент у сфері бізнесу
(назва програми)

(підпис) Ліліана ГОРАЛЬ
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1 ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Мета і завдання дисципліни	Метою є формування базових знань з теорії і практики менеджменту у фінансовій сфері, вивчення та використання сучасних методів, інструментів і підходів у сфері управління фінансами підприємства. Основними завданнями дисципліни є вивчення теоретичних та організаційних основ фінансового менеджменту; набуття знань і практичних навичок з управління грошовими потоками, прибутком і активами підприємства.
Посилання на розміщення дисципліни на навчальній платформі	https://nung.edu.ua/departament/kafedra-finansiv/dystsypliny-metodychne-za-bezpechennya
Попередні вимоги для вивчення дисципліни / пререквізити	Фінансування та оцінка інвестиційних проектів
Постреквізити	Фондовий ринок, кваліфікаційна робота
Результати навчання	ПР04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань у сфері фінансів, банківської сфери та страхування ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування. ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів ПР13. Оцінювати ступінь складності завдань про планування діяльності та оцінюванні її результатів ПР16. Розробляти стратегію і тактику фінансового менеджменту, фінансову політику суб'єкта господарювання, в т.ч. підприємств нафтогазового комплексу.
Компетентності	інтегральна: здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог; загальні: ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК6 Навички міжособистісної взаємодії. ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК9. Здатність діяти на основі етичних міркувань(мотивів) спеціальні: СК2.Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання

	СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування. СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК5. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію. СК7.Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК9. Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи та страхування СК12. Здатність обґрунтовувати стратегію і тактику фінансового менеджменту та розробляти фінансову політику суб'єкта господарювання суб'єкта, в т.ч. підприємств нафтогазового комплексу..
Підсумковий контроль, форма	залік
Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)	навчальна дисципліна формує комунікаційні та презентаційні навички, навички самоуправління, ситуативної обізнаності, амбіцій та емпатії

2 ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1) щодо відвідування занять і поведінки на них

Згідно «Положення про організацію освітнього процесу в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу» (від 31.03.2022 р., наказ № 68) (https://docs.google.com/document/u/1/d/e/2PACX-1vQfAsqo4SgfOAC4CORnktD6cV8e_Drg1hQjAOslC9l_XLrMvCZw4gmGVYKAUTinjeSYCpze5Rc0P4ad/pub) відвідування здобувачами вищої освіти всіх аудиторних занять з запропонованої дисципліни за чинним протягом семестру розкладом є обов'язковим. Спізнання на зазначені заняття – не допускаються.

Здобувачі вищої освіти протягом аудиторного заняття: активно працюють над виконанням необхідного обсягу навчальної роботи; поведуть себе дисципліновано та сприяють підтримці належного санітарного стану в навчальних приміщеннях. Усі види робіт потрібно виконувати вчасно, для підтримання інтенсивного темпу курсу та ефективного засвоєння матеріалу. Пропущені лекційні заняття передбачають виконання додаткових видів робіт: підготовка презентації чи написання есе. Пропущені практичні заняття передбачають усну відповідь та тестовий контроль.

При відвідуванні занять в режимі відеоконференцій необхідно працювати із ввімкненими відеокамерами, приєднуватися до заняття з корпоративних акаунтів, найменування якого повинно містити прізвище та ім'я здобувача освіти.

2) щодо дотримання принципів академічної доброчесності

Здобувачі вищої освіти під час навчання в університеті зобов'язані неухильно виконувати «Положення про академічні доброчесність працівників та здобувачів вищої освіти Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу» (від 13.12.2019 р., наказ № 327 зі змінами внесеними згідно з наказом ректора від 05 квітня 2022 року № 73) (https://docs.google.com/document/u/1/d/e/2PACX-1vQdKO2-AhMnnm0rW-jjwpNiRWKdicYQcz3Gk2uPBXV1BwgCbHr0Kr_1NeQu_E-SDHQyliqMZOPHZp1g/pub).

Не допускається порушення академічної доброчесності, зокрема неприпустимими є елементи плагіату в презентаціях та доповідях, списування під час виконання контрольних завдань (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв), фальсифікації та фабрикації в письмових роботах. Студенти повинні проявляти самостійність у виконанні поставлених завдань, коректності посилань на інформаційні джерела.

У випадку відхилення від дотримання принципів академічної доброчесності – реагування відбуватиметься відповідно до «Положення про академічні доброчесність працівників та здобувачів вищої освіти Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу»).

3) щодо оцінювання

Форма зарахування навчальної дисципліни відповідає вимогам навчального плану і враховує специфіку дисципліни, у тому числі поставлені цілі та результати навчання. Студентів інформується на першому занятті з даної дисципліни про правила зарахування навчальної дисципліни, у тому числі – форми та критерії оцінювання. Поточний контроль успішності студентів проводиться викладачем безпосередньо під час її вивчення на поточних заняттях згідно розкладу та відповідно до робочої програми. У процесі поточного контролю оцінюється самостійна робота студента щодо повноти виконання завдань, рівня засвоєння навчальних матеріалів, оволодіння практичними навичками аналітичної, дослідницької роботи та ін.

Оцінювання здобувачі вищої школи здійснюється згідно з Положення «Про систему поточного та підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу студентів» від 28.10.2009 року (https://drive.google.com/file/d/1YeqiMjmBj-fKhWaiYlutYc66_0T3uPzA/view).

До всіх студентів застосовуються єдині принципи, вимоги та критерії оцінювання. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним

співвідношенням: лекції – 30% семестрової оцінки, практичні роботи – 70 % семестрової оцінки.

Оцінювання знань студентів проводиться за результатами тематичних контролів та підсумкових контролів. Оцінювання лекційного (теоретичного) курсу проводиться у вигляді колоквиумів. Оцінювання практичного курсу (практичні заняття) проводиться шляхом перевірки виконання поставлених практичних та індивідуальних завдань.

До складання іспиту допускаються студенти, які виконали усі види робіт, завдань, передбачених на семестр з даної навчальної дисципліни, відвідали усі, передбачені даною програмою навчальної дисципліни навчальні заняття та набрали сумарно не менше 35 балів за шкалою ЄКТС. Пропуски занять без поважної причини відпрацьовуються студентом згідно розкладу консультацій, що подано на сайті кафедри (<https://nung.edu.ua/departament/instytut-ekonomiky-ta-menedzhmentu/kafedra-finansiv-obliku-ta-opo-datkuvannya>). При оцінюванні надається перевага стандартизованим методам: тестуванню, структурованій письмовій роботі. За змістом оцінюється рівень сформованості умінь та навичок, що визначені в освітній програмі підготовки бакалавра спеціальності 072 – Фінанси, банківська справа та страхування та відображені у даній програмі.

У разі застосування дистанційної технології навчання поточний та семестровий контролі здійснюються згідно «Положення щодо організації поточного, семестрового контролю та атестації здобувачів вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій» від 22.10.2022р. наказ №262

(https://docs.google.com/document/u/1/d/e/2PACX-1vTA8xDAhVyCMLSvHWaS9lc6EBR8mO-hwz_Dljw6iRER_tVGd6nRCPQwVx7_jmBFQ/pub).

4) щодо кінцевих термінів (дедлайнів) та перескладання

Студент повинен протягом навчального семестру вчасно (до наступного заняття) виконувати всі завдання даної робочої програми. Умови допуску до перескладання модульного та підсумкового контролів, графік і форми перескладання регламентовані Положення про організацію освітнього процесу в ІФНТУНГ, зазначеному в пункті 1) цього розділу.

Екзамен – це форма підсумкової атестації засвоєння студентом (слухачем) теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни за семестр. Повторне складання екзамену дозволяється не більше двох разів з дисципліни – перший раз екзаменатору, призначеному завідувачем кафедри, другий – комісії, яка створюється директором інституту.

5) щодо визнання результатів навчання у неформальній освіті (у випадку наявності такої можливості)

Робочою програмою не передбачено визнання результатів навчання у неформальній освіті.

Уніфікована інформація

6) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до Положення про звернення здобувачів вищої освіти з питань, пов'язаних з освітнім процесом, затвердженого наказом ректора університету № 43 від 24.02.2020 року. Ознайомитись з документом можна за покликанням <https://griml.com/L3VUV>.

7) щодо конфліктних ситуацій

Спілкування учасників освітнього процесу (викладачі, здобувачі) відбувається на засадах партнерських стосунків, взаємопідтримки, взаємоповаги, толерантності та поваги до особистості кожного, спрямованості на здобуття істинного знання. Вирішення конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до Положення про вирішення конфліктних ситуацій в ІФНТУНГ, затвердженого наказом ректора університету № 44 від 24.02.2020 року. Ознайомитись з документом можна за покликанням <https://griml.com/i42PI>.

8) щодо опитування здобувачів

Після завершення курсу здобувачу надається можливість пройти опитування стосовно якості викладання дисципліни за покликанням <https://nung.edu.ua/departament/yakist-osviti/04-anketuvannya>

9) щодо політики використання інструментів генеративного штучного інтелекту в навчальному процесі

Всі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися базових принципів використання інструментів генеративного штучного інтелекту відповідно до Положення про загальні політики використання інструментів генеративного штучного інтелекту в навчальному процесі ІФНТУНГ, затвердженого наказом ректора університету від 15.03.2024 року No 82. Ознайомитись з документом можна за покликанням <https://salo.li/1E36Aae>.

3 ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Обсяг навчальної дисципліни

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Фінансовий менеджмент» згідно з чинним НП, розподіл за семестрами і видами навчальної роботи характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни

Найменування показників	Усього	Розподіл по семестрах	
		Семестр _1_	Семестр __2__
Кількість кредитів ECTS	4		4
Загальний обсяг часу, год.	120		120
Аудиторні заняття, год., у т.ч.:	30		30
– лекційні заняття	14		14
– практичні/семінарські заняття	16		16
– лабораторні заняття	-		-
Самостійна робота, год	90		90
Форма семестрового контролю (іспит, залік, захист КР, захист КП)	залік, захист КР		залік, захист КР

3.2. Лекційні заняття

Тематичний план лекційних занять дисципліни характеризує таблиця 2.

Таблиця 2 – Тематичний план лекційних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Кількість годин	Література
М 1	ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ НА ПІДПРИЄМСТВІ	14	
ЗМ1	Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту		
Т 1.1	Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту Сутність, мета і задачі фінансового менеджменту Функції і механізм фінансового менеджменту	2	1-3; 6-9
ЗМ2	Система забезпечення фінансового менеджменту		
Т 2.1	Система забезпечення фінансового менеджменту Інформаційне забезпечення фінансового менеджменту Фінансовий аналіз та фінансове планування на підприємстві Фінансовий контролінг на підприємстві	2	1-3
ЗМ3	Управління грошовими потоками на підприємстві		
Т 3.1	Управління грошовими потоками на підприємстві Економічна сутність грошового потоку підприємства і класифікація його видів. Процес управління грошовими потоками підприємства.	2	1-3

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Кількість годин	Література
	Методи оптимізації грошових потоків підприємства		
ЗМ4	Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках		
Т 4.1	Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках Необхідність і сутність визначення часової вартості грошей Компаундування та дисконтування	2	1-3; 6-9
ЗМ5	Управління прибутком		
Т 5.1	Управління прибутком Зміст і задачі управління формуванням прибутку підприємства Операційний аналіз в управлінні прибутком Управління розподілом прибутку підприємства	2	1-3; 6-9
	Управління активами		
Т 6.1	Управління активами Формування політики управління оборотними активами підприємства Управління запасами Управління дебіторською заборгованістю Управління грошовими активами Управління необоротними активами	2	1-3; 6-9
	Управління фінансовими ризиками		
Т 7.1	Управління фінансовими ризиками Економічна сутність і класифікація фінансових ризиків підприємства Принципи та політика управління фінансовими ризиками Внутрішні механізми нейтралізації фінансових ризиків Оцінка фінансового ризику підприємства	2	1-3

3.3. Практичні (семінарські) заняття

Теми практичних (семінарських) занять дисципліни наведено у таблиці 3.

Таблиця 3 – Теми практичних (семінарських) занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних (семінарських) занять	Кількість годин	Література
М 1	ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ НА ПІДПРИЄМСТВІ	16	
ЗМ1	Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту	2	1-3
ЗМ2	Система забезпечення фінансового менеджменту	2	1-3
ЗМ3	Управління грошовими потоками на підприємстві	2	1-3
ЗМ4	Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках	2	1-3
ЗМ5	Управління прибутком	2	1-3

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних (семінарських) занять	Кількість годин	Література
ЗМ6	Управління активами	2	1-3
ЗМ7	Управління фінансовими ризиками	2	1-3
ЗМ8	Аналіз фінансових звітів	2	1-3

3.4. Лабораторні заняття

Лабораторні заняття не передбачені.

3.5. Завдання для самостійної роботи здобувача

Види самостійної роботи в межах даного курсу наводяться у таблиці 5, згідно П.2.2.3 Порядку розроблення та затвердження робочих програм

<https://nung.edu.ua/departament/navchalnyy-viddil/04-normatyvno-pravova-baza-universytetu>

Таблиця 5 – Види самостійної роботи

Найменування видів самостійної роботи	Кількість годин
Основними видами самостійної роботи є: – опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях; – підготовка до практичних занять; – підготовка до поточних контрольних заходів; – підготовка презентації та доповіді на узгоджену тему; – підготовка та складання заліку; – опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення та інші види діяльності.	90
Усього годин	90

Перелік матеріалу, який виноситься на самостійне вивчення, наведено у таблиці 6.

Таблиця 6 – Матеріал, що виноситься на самостійне вивчення

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, які виноситься на самостійне вивчення	Кількість годин	Література
М 1	ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ НА ПІДПРИЄМСТВІ	90	
ЗМ1	Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту Основні прийоми фінансового менеджменту Функціональні менеджери в різних галузях (за завданням викладача)	10	1-5; 6-11
ЗМ2	Система забезпечення фінансового менеджменту Показники, що характеризують макроекономічний розвиток країни і розвиток галузі, в якій працює підприємство. Показники, що характеризують кон'юнктуру фондового і грошового ринку. Показники, що характеризують діяльність контрагентів. Метод ФІФО та ЛІФО.	10	1-5; 6-11

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, які виносяться на самостійне вивчення	Кількість годин	Література
ЗМ3	Управління грошовими потоками на підприємстві Операційна, інвестиційна та фінансова діяльність нафтогазового підприємства Планування грошових потоків підприємства в розрізі різних їхніх видів Податковий платіжний календар. Календар інкасації дебіторської заборгованості. Календар обслуговування фінансових кредитів. Календар виплат заробітної плати. Календар (бюджет) формування виробничих запасів. Календар (бюджет) управлінських витрат. Календар (бюджет) реалізації продукції.	10	1-5; 6-11
ЗМ4	Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках Види відсоткових ставок Простий відсоток Складний відсоток Вплив політичної ситуації на вартість грошей у часі	10	1-5; 6-11
ЗМ5	Управління прибутком Резерви збільшення прибутку за рахунок виробничої діяльності, інвестиційних і фінансових операцій Постійні та змінні витрати у структурі собівартості. Фонд розвитку виробництва; фонд фінансування соціальних потреб; фонд матеріального заохочення.	10	1-5; 6-11
ЗМ6	Управління активами Підходи до управління оборотними активами: поміркований та агресивний. Консервативний підхід до фінансування оборотних активів. П(С)БО «Запаси» та їх вплив на управління активами. Дебіторська і кредиторська заборгованість як інструменти управління активами підприємства	10	1-5; 6-11
ЗМ7	Управління фінансовими ризиками Підприємницький ризик Процедура експертної оцінки фінансового ризику	10	1-5; 6-11
ЗМ8	Аналіз фінансових звітів Для підприємств за завданням викладача	20	1-5; 6-11

Контроль за опрацюванням тем, винесених на самостійне навчання, входить до поточного оцінювання за відповідними змістовними модулями.

3.6 Курсовий проєкт/робота

Вивчення дисципліни передбачає написання та захист курсової роботи. Тематика та зміст курсової роботи, що виконується студентами, визначаються завданням на курсове проектування. Тематика курсового проектування сприяє формуванню у студентів компетентностей та результатів навчання, наведених у розділі 1 робочої програми.

Курсова робота виконується згідно вимог, зазначених у методичних вказівках.

4. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

4.1 Перелік основної літератури

1. Шевченко Н. В., Мельник С. І. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник к у схемах і таблицях. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 224 с.
2. Фінансовий менеджмент : підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М. І. Крупки ; [М. І. Крупка, О. М. Ковалюк, В. М. Коваленко та ін.]. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. – 440 с.
3. Жигалкевич Ж.М., Кам'янська О.В. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент». Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 214 с.
4. Вахович І. М. Фінансовий менеджмент: магістерський курс : навч. посіб. 3-тє вид., змінєне і доп. Луцьк : Надстир'я, 2023. 640 с.// <https://lib.lntu.edu.ua/uk/147258369/13826>
5. Верланов Ю. Ю. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник. Вид. 2-ге. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. – 336 с. <https://salo.li/1C84712>

4.2 Перелік додаткової літератури та інформаційні ресурси в Інтернеті

6. Experimental management of ecological security of territorial facilities for forecasting the developing economy dynamics / Perevozova, I., Horal, L., Daliak, N., ...Chekmasova, I., Shyiko, V. IOP Conference Series: Earth and Environmental Science, 2021, 628(1), 012022 <https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1755-1315/628/1/012022>
7. The use of genetic algorithms for multicriteria optimization of the oil and gas enterprises financial stability Marta V. Shkvaryliuk, Liliana T. Horal, Inesa M. Khvostina, Natalia I. Yashcheritsyna and Vira I. Shiyko // <https://eur-ws.org/Vol-3048/paper13.pdf>
8. Experimental management of ecological security of territorial facilities for forecasting the developing economy dynamics / Perevozova, I., Horal, L., Daliak, N., ...Chekmasova, I., Shyiko, V. IOP Conference Series: Earth and Environmental Science, 2021, 628(1), <https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1755-1315/628/1/012022>
9. V Prokhorova, L Horal, V Onyshchenko. Socio-economic processes regulations at the regional level // International Collective Monograph „Innovative Management of Business Integration And Education in Transnational Economic Systems“.Innovative Management of Business Integration and Education in Transnational Economic Systems: Collective monograph. Riga: ISMA, 2023. 362 p. P.73-84 http://e.ieu.edu.ua/bitstream/123456789/482/1/ISMA-Batumi_Monograph_2023.pdf
10. Литвинова К.В., Гораль Л.Т. Управління фінансовими ризиками через їх оцінювання при випуску поліграфічної продукції .Науковий журнал «Молодий вчений», № 12 (112). 2022 р. С.99-104 <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/issue/archive>
11. Фінансові аспекти декарбонізації в контексті трансформації нафтогазової галузі: колективна монографія / за заг. ред. Фадєєвої І. Г., Гораль Л. Т. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2023. 300 с. ISBN 978-966-694-410-1

5. ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ Й ОЦІНЮВАННЯ

При вивченні дисципліни відповідно до наказу №150 від 24.06.2021р. (додаток №2) використовуються такі форми і методи навчання й оцінювання, що наведені в таблиці 7

Таблиця 7 – Забезпечення програмних результатів навчання відповідними формами та методами

Шифр програмного результату навчання	Методи навчання (МН)	Форми і методи оцінювання (МФО)
ПР04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань у сфері фінансів, банківської сфери, страхування та фондового ринку ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування. ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів ПР13. Оцінювати ступінь складності завдань про планування діяльності та оцінюванні її результатів ПР16. Розробляти стратегію і тактику фінансового менеджменту, фінансову політику суб'єкта господарювання, в т.ч. підприємств нафтогазового комплексу.	МН 1 - словесні методи (МН 1.1 – лекція, МН 1.2 – розповідь – пояснення, МН 1.3 – бесіда); МН 2 - наочні методи (МН 2.4 - комп'ютерні і мультимедійні методи); МН 3 - практичні методи (МН 3.1 – вправи, МН 3.4 - практичні роботи); МН 7 – аналітичний метод; МН 10 - метод узагальнення; МН 15 - проблемно-пошуковий метод; МН 17 – дослідницький метод; МН 18 - методи самостійної роботи вдома; МН 19 - робота під керівництвом викладача; МН 20 - інтерактивні методи (МН 20.2 - дискусія, диспут, МН 20.7 - бесіда-діалог)	МФО 2 - іспит МФО 4 - поточний контроль, МФО 5 - усний контроль, МФО 6 - письмовий контроль

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Розподіл балів, які здобувачі освіти можуть отримати за результатами кожного виду поточного та підсумкового контролів, наведено в таблиці 8.

Таблиця 8 – Розподіл балів оцінювання

Види робіт, що контролюються	Максимальна
------------------------------	-------------

	кількість балів
МФО 6 письмовий контроль засвоєння теоретичних знань модуля М1: КЛ1	25
МФО 5 усний контроль по ЗМ 1	10
МФО 4 поточний контроль по ЗМ 2	20
МФО 5 усний контроль по ЗМ 3	10
МФО4 поточний контроль по ЗМ 4	10
МФО 6 контроль виконання індивідуальної роботи ЗМ1-ЗМ5	25
Усього	100

Іспитова оцінка з дисципліни виставляється студенту відповідно до чинної шкали оцінювання.

Для визначення ступеня оволодіння навчальним матеріалом з подальшим його оцінюванням застосовуються рівні навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, наведені в таблиці 9.

Таблиця 9 – Рівні навчальних досягнень

Рівні навчальних досягнень	Відсоток балу за виконання завдань	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		Здобувач вищої освіти	
Відмінний	90...100	вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для вирішення поставлених перед ним завдань
Достатній	75...89	вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні недоліки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці	за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання
Задовільний	60...74	володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу	має елементарні, нестійкі навички виконання завдання
Незадовільний	менше 60	має фрагментарні знання (менше половини) у незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані	планує та виконує частину завдання за допомогою викладача

		уміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки	
--	--	---	--

Результати навчання з дисципліни оцінюються за 100-бальною шкалою (від 1 до 100) з переведенням в оцінку за традиційною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» відповідно до шкали, наведеної в таблиці 10).

Таблиця 10 - Шкала оцінювання: національна та ECTS

Національна	Університетська (в балах)	ECTS	Визначення ECTS
Відмінно	90-100	A	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок
Добре	82-89	B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками
	75-81	C	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок
Задовільно	67-74	D	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків
	60-66	E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії
Незадовільно	35-59	FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як отримати залік або скласти іспит
	0-34	F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота

7. ЗАСОБИ НАВЧАННЯ

Для проведення лекцій необхідним є наявність мультимедійного проектора, персонального комп'ютера, презентатора та екрану. У разі проведення занять он-лайн є потреба в персональних комп'ютерах викладачеві та студентам з наявними камерами та мікрофонами для візуалізації презентацій та ідентифікації осіб